

Gezondheidseffecten van de luchtkwaliteit in Harlingen, november 2016-februari 2017

De resultaten van het luchtkwaliteitsonderzoek in Harlingen en omgeving voor de periode november 2016 tot februari 2017 zijn bekend. GGD Amsterdam heeft hierover een tussenrapportage opgesteld. GGD Fryslân heeft de meetresultaten beoordeeld op gezondheidseffecten.

Conclusie meetresultaten november 2016 – februari 2017

Uit de rapportage van het luchtkwaliteitsonderzoek blijkt het volgende:

1. De gemeten hoeveelheden fijn stof (PM10) liggen rond de gezondheidkundige advieswaarde (de WHO-norm). Deze waarden zijn lager dan de wettelijke grenswaarden: voor fijn stof geldt op dit moment een gezondheidkundige advieswaarde van 20 µg/m³, terwijl de wettelijke grenswaarde 40 µg/m³ is. De gemeten waarden van de vaste meetstations vertonen in deze meetperiode ten opzichte van de WHO-norm een lichte verhoging met 20,5 en 21,1 µg/m³.
2. De gemeten concentraties zijn vergeleken met de jaargemiddelde wettelijke normen. Daar voldoen de metingen tot dusverre aan, met uitzondering van de concentratie stikstofdioxide (NO₂) op enkele locaties. Ook is op één locatie een verhoogde waarde zoutzuur (HCL) gemeten en zijn er een aantal kortdurende pieken van de stof benzeen gesignaleerd. Deze waarden vallen onder de gezondheidkundige grenswaarden.
3. De luchtkwaliteit op leefniveau in Harlingen en omgeving kan worden vergeleken met de rest van Friesland en is beter dan de luchtkwaliteit in de Randstad. Naar Nederlandse maatstaven kan de luchtkwaliteit als goed worden beoordeeld.

Wat betekent dit voor de gezondheid?

Op grond van de meetresultaten in de periode november 2016-februari 2017 zijn er geen specifieke, extra gezondheidsklachten te verwachten. Ook aan de kortdurende pieken NO₂, HCL en benzeen zijn geen gezondheidseffecten te verbinden.

Overigens kunnen er, ook bij een goede luchtkwaliteit, bij sommige mensen wel gezondheidseffecten optreden. Dat geldt voor elke plaats in Nederland. Voor een aantal stoffen, zoals fijn stof en stikstofdioxide, is namelijk geen grens vast te stellen waarbij gezondheidsrisico's zijn uitgesloten. Of iemand daadwerkelijk gezondheidsklachten krijgt, verschilt per persoon. De één heeft nergens last van, terwijl een ander wel klachten heeft. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt tussen klachten op korte termijn en gezondheidseffecten op langere termijn:

- *Korte termijn klachten:* prikkeling van de luchtwegen en slijmvliezen. Hierbij kunnen symptomen als hoesten, benauwdheid en brandende ogen optreden. Kinderen, ouderen en personen met bestaande luchtwegaandoeningen of met hart- en vaatziekten zijn hier het meest gevoelig voor.
- *Lange termijn klachten:* langdurige blootstelling aan fijn stof kan leiden tot blijvende gezondheidseffecten, zoals een verminderde longfunctie en de verergering van luchtwegklachten.

Tot dusverre kan de kwaliteit van de lucht in Harlingen als goed worden beoordeeld en zijn er - afgezien van de gezondheidseffecten die ook op andere plaatsen in Nederland kunnen optreden - geen extra gezondheidsklachten te verwachten.